Tolka ordspråket – Som ringar på vatten

Olika former av samtal. Att lyssna aktivt, ställa frågor, uttrycka tankar och känslor samt resonera och argumentera i olika samtalssituationer - Svenska/Svenska som andraspråk, Årskurs 4-6

Syfte med ordspråket

Förstå sambandet mellan handling – konsekvens, ta ansvar för vad man sprider för stämning och handlingar, ta ansvar för att hålla ordning och känna glädje i att kunna påverka positivt.

Läraren reflekterar

Allt du gör och allt du säger kan sprida sig vidare till andra. Det gäller allt från humör och en viss stämning till olika former av handlingar. Från skvaller till ryktesspridning, mellan personer och via sociala medier. Det kan vara goda handlingar och ansvarstagande som sätter igång positiva kedjereaktioner. Men även mindre bra saker som till exempel nedskräpning och miljöförstöring. Alla är med och påverkar, på något sätt, i någon riktning.

Metod

Låt deltagarna tolka ordspråket i text och bild. Detta görs enskilt och helt utifrån egna tankar och associationer. Detta steg är utvecklande på många sätt, bland annat lär man sig att tänka helt egna tankar , att lita till dem och sedan stå för dem i redovisningen som följer, vilket utvecklar civilkurage och självförtroende.

Nästa steg är att alla deltagarna får presentera sina tolkningar för varandra och därefter kan den som leder övningen knyta ihop processen med stöd av de olika samtalsunderlagen under bilden. Allt avslutas med tid för reflektion om nyvunna lärdomar…

Förslag på lärarledda uppföljningar

Diskutera:

- Kan du vara med och påverka stämningen i din klass? På din skola? Hur?
- Kan du påverka tonen och nivån på det som sker på nätet? Hur?
- Vad kan du göra om du upptäcker något som känns oschysst på nätet?
- Är det viktigt att du är med och tar ansvar för vår miljö, kan du göra skillnad? Hur?

Laborera/arbeta vidare utifrån samtalen:

- Utforma en god ton policy tillsammans om hur man ska förhålla sig på nätet och i sociala medier.
- Testa att göra goda gärningar idag (eller under en längre period). Håll upp en dörr, invänta någon med vänliga ögon. Använd kroppsspråket på ett positivt sätt. Säg vänliga kommentarer till andra. Sprid vänlig och god stämning. Sätt igång vänlighetsringar och låt dem sprida sig vidare.
- Utvärdera och berätta, har det märkts någon skillnad?

Ord på vägen/metafor – att samtala om:

Ringarna i sjön vänder åter när de når kanten…

Om man kastar en sten i en sjö så den bildar ringar på vattnet kommer de att bli större och större när de sprids. Till slut slår de mot en kant och vänder åter, inåt igen.

Tänk om det är på samma sätt med goda handlingar du gör. De startar en kedjereaktion och kommer kanske på något sätt vända åter till dig igen, fast du då inte har någon aning om att de i själva verket föddes ur något bra du en gång gjorde. Det kan vara i form av ett gott gruppklimat eller en god stämning, lika gärna som handlingar av olika slag.

Allt du gör och allt du säger kan sprida sig vidare till andra. Vad vill du sprida vidare?

Berätta om vänliga klubben: Den startades av en person i Sverige som tänkte ut olika trevliga handlingar att iscensätta till andra helt främmande människor, som att köpa en glass eller en kopp kaffe på ett café och be personalen ge den till nästa person som beställer.

Eftersom gåvan man ger till en okänd person i vänliga klubben förblir okänd för en själv måste det ju vara spännande att få fantisera om hur personen kommer reagera? Om den blir lika glad som förvånad? Kanske den tror att det är en dold kamera gömd någonstans? Hur kommer den känna sig när den förstår att det faktiskt är på riktigt? Vilka tankar och känslor personen kommer bära med sig efter det? Vad den kommer berätta för andra om vad som hänt? Tänk om personen blir så glad att han eller hon vill göra någonting liknande för andra? Tänk om fler människor bestämmer sig för att sprida goda gärningar?

Goda gärningar, handlingar och god stämning är något som är trevligt när det sprids. (Men tyvärr finns det även saker som inte är det, t.ex. att prata negativt om andra, sprida rykten på olika sätt, via sociala medier o.s.v. Prata om detta och gör jämförelser.)

Reflektera: Vad har du lärt dig av ordspråket?

Lgr22 Syfte

Utveckla förmåga att formulera sig och kommunicera i tal och skrift, urskilja språkliga strukturer och följa språkliga normer.

Centralt innehåll*

Strukturerade samtal. Att berätta om vardagliga händelser samt att uttrycka känslor, kunskaper och åsikter. Att lyssna, ställa frågor och ge kommentarer.
Att lyssna aktivt och återberätta viktiga delar av ett innehåll.

Kriterier för bedömning av kunskaper*

Eleven samtalar om elevnära frågor och ämnen och ställer frågor, ger kommentarer och framför egna åsikter. När eleven berättar om vardagliga händelser beskriver eleven dem så att innehållet tydligt framgår. Dessutom ger och tar eleven enkla muntliga instruktioner.

Eleven skriver enkla texter med läslig handstil och med digitala verktyg. I texterna använder eleven stor bokstav, punkt och frågetecken samt kan stava ord som eleven själv ofta använder och som är vanligt förekommande i elevnära texter.

Eleven läser bekanta och elevnära texter med flyt genom att använda lässtrategier på ett i huvudsak fungerande sätt. Eleven kommenterar och återger delar av innehållet och visar grundläggande läsförståelse. Eleven för också enkla resonemang om tydligt framträdande budskap i texterna.

* årskurs 1-3